

Problem Çözme Becerileri

"Başınızdan geçenler hep hoş şeyler olursa, cesur bir insan olmazsınız."

Mary Tyler Moore



Problem, hayatın doğal unsurlarından biridir. Ebeveynler, öğretmenler ve diğer yetişkinler sorunları olduğunda ya da karar verirken her zaman çocukların yanında olamazlar. Bu yüzden, yaşamın ilk yıllarından itibaren çocukların kendi sorunlarını çözebilme yetilerini kazanabilmesi çok önemlidir. Böylece çocuklar ilerleyen yaşlarda kaygı yaratan durumlar ile daha rahat başa çıkabilir ve daha sağlıklı kararlar alabilir



Problem Çözme Nedir?

Problem çözme, belli bir durum çerçevesinde düşünebilme, ne yapılacağına ve nasıl yapılacağına karar verebilme, eldeki imkânları kullanabilme ve bu yolla çözüme ulaşmaktır. Daha geniş tanımla problem çözme, problemin tanımlanması, probleme ve çözümüne ilişkin bilgilerin toplanması, en uygun çözüm yolunun uygulamaya konulması ve sonucun değerlendirilmesidir. Problemlerin çözümü için bireyin bazı becerilere sahip olması gerekir. Bu becerilerden en önemlileri eleştirel düşünme, planlama ve organize etme, gözden geçirme ve değerlendirmedir.



Konu ile ilgili yapılan çalışmalarda, 4 yaştan itibaren çocukların uygun bir eğitimle problem çözücü düşünme biçimini kazanabileceği belirtilmektedir. Tabii bu eğitimin verilmesinde anne baba tutumlarının çok önemli olduğunu unutulmamalıdır. Çocuğun ilk çözümü uyguladığında istediği sonucu elde edemezse diğer çözümleri düşünmesi, denemesi, denemekten vazgeçmemesi ve çözene kadar motivasyonunu kaybetmemesi için onu cesaretlendirmek çok önemlidir.

Çocuğunuz bir sorun ile karşılaştığında, sorunu onun için çözmek yerine;

- Çocuğunuz bir sorun anında mutlaka dinleyin ve onun ihtiyaçlarını, isteklerini anlamaya çalışın
- Çocuğunuza onu anladığınızı belirtin, onun düşüncelerini özetleyerek doğru anlayıp anlamadığınızı ona gösterin. Çocuğunuzun duygularını isimlendirebilir, durumu daha net- sade bir şekilde toparlayabilirsiniz.
- Problem hakkında kendi düşüncelerinizi çocuğunuza belirtin
- Çocuğunuzla beraber beyin fırtınası yaparak çözümler bulmaya çalışın
- Birlikte bulduğunuz tüm fikirleri not edin (gerçekçi olmayanları bile!!!)
- Çocuğunuzla birlikte listenizi gözden geçirin ve en uygun çözümü bulun.



Ergenlik Döneminde;

Ergenlik döneminde bir yandan büyüme, olgunlaşma, değişme ve gelişme için yeni fırsat ve yaşantılar kazanırken diğer yandan akademik, kişisel ve sosyal problemlerle karşı karşıya kalabilmektedirler. Bu dönemde bireylerin karşılaştıkları problemlerin üstesinden gelebilmeleri ve problemleri etkili bir şekilde çözebilmeleri için problem çözme becerisi oldukça önemlidir.

Ebeveynler...

Bireylerin problem çözme yeteneklerinin gelişmesini sağlayan beceri ve alışkanlıkların kazanılmasında, ailenin önemli bir faktör olduğu belirtilmektedir. Yapılan araştırmalar, aşırı koruyucu, baskıcı ve disiplinli ebeveyn tutumlarının çocuklarda problem çözme becerilerinin gelişmesini engellediğini, demokratik ebeveyn tutumlarının ise çocuklarda problem çözme becerilerini geliştirdiğini göstermiştir.

Çocuğun yaşı ilerledikçe ana-babalar her ne kadar arka plana çekilip çocuğun kendi sorununa kendi çözümlerini getirmesi gerektiğine karar verseler de, ona destek olmak gibi çok önemli bir rolleri olduğunu unutmamadırlar. Çocukların veya ergenlerin seçtiği çözümlerin doğal sonuçlarıyla karşılaşmalarına fırsat tanınması, olumluların yanında olumsuz sonuçları da görmeleri onları olgunlaştıracak, sorunlara çözüm üretme becerisine sahip, öz güvenli ve yılmaz bireyler olmalarına katkı sağlayacaktır.

Kaynakça :Üstün Dökmen Yaşam Boyu Gelişim ve Eğitim Akademisi